

PINATAY-NA-VIRUS NA BAKUNA SA TRANGKASO

ANG KAILANGAN NINYONG MALAMAN 2011-12

Ang mga Pahayag ng Impormasyon Tungkol sa Bakuna ay makukuha sa Espanyol at sa marami pang ibang wika. Tingnan ang www.immunize.org/vis
Vaccine Information Statements are available in Spanish and many other languages. See www.immunize.org/vis

1 Bakit magpapabakuna?

Ang **trangkaso** (“flu”) ay isang sakit na nakakahawa.

Ito ay sanhi ng virus ng trangkaso, na maaaring maikalat sa pamamagitan ng pag-ubo, pagbahin, o mga lumalabas galing sa ilong.

Kahit sino ay puwedeng matrangkaso, pero ang pinakamarami sa mga natatrangkaso ay mga bata. Para sa karamihan ng mga tao, ang mga sintomas ay tumatagal ng ilang araw lamang. Kabilang dito ang:

- lagnat/ginaw
- pananakit ng lalamunan
- pananakit ng kalamnan
- pagkahapo
- ubo
- sakit ng ulo
- tumutulo o baradong ilong

Ang ibang mga sakit ay may mga katulad na sintomas at madalas na napagkakamalang trangkaso.

Ang mga bata, mga taong 65 at mas matanda, mga buntis na babae, at mga taong may mga partikular na kondisyong pangkalusugan – tulad ng sakit sa puso, baga o bato, o mahinang sistema ng panlaban sa sakit – ay maaaring lalong magkasakit. Ang trangkaso ay maaaring maging sanhi ng mataas na lagnat at pulmunya, at palalain ang mga kasalukuyang kondisyong medikal. Ito ay maaaring maging sanhi ng pagtatae at mga atake sa mga bata. Bawat taon libu-libong tao ang namamatay mula sa trangkaso at mas marami ang kailangang ipaospital.

Sa pagkuha ng bakuna sa trangkaso mapoprotektahan mo ang iyong sarili laban sa trangkaso at maaari ring maiwasang ikalat sa iba ang trangkaso at maaari ring maiwasan na mahawa ng trangkaso ang ibang mga tao.

2 Pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso

May dalawang uri ng bakuna sa trangkaso:

1. Ang **pinatay-na-virus** (ginawang hindi aktibo) na bakuna sa trangkaso, ang “iniksiyon sa trangkaso,” ay ibinibigay sa pamamagitan ng iniksiyon ng karayom.

2. Ang **buhay, pinahina** (binawasan ang lakas na) bakuna sa trangkaso, ay iwiniwisik sa mga butas ng ilong. *Ang bakunang ito ay inilalarawan sa isang nakahiwalay na Pahayag na Impormasyon Tungkol sa Bakuna.*

Ang isang “mataas-ang-dosis” na pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso ay makukuha ng mga taong 65 taon ang edad at mas matanda. Magtanong sa iyong doktor para sa karagdagang impormasyon.

Ang mga virus ng trangkaso ay laging nagbabago, kaya ang taunang pagpapabakuna ay inirerekomenda. Bawat taon ang mga siyentista ay nagsisikap na itumbas ang mga virus sa bakuna sa mga pinakamalamang na maging sanhi ng trangkaso sa taong iyon. Ang bakuna sa trangkaso ay hindi hahadlang sa sakit mula sa ibang mga virus, kabilang ang mga virus ng trangkaso na hindi nakalagay sa bakuna.

Umaabot ng hanggang 2 linggo para mabuo ang proteksiyon pagkatapos ng iniksiyon. Ang proteksiyon ay tumatagal ng hanggang isang taon.

May pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso na nagtataglay ng preserbatibong tinatawag na thimerosal. Ang bakuna sa trangkaso na walang thimerosal ay makukuha. Magtanong sa iyong doktor para sa karagdagang impormasyon.

3 Sino ang dapat tumanggap ng pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso at kailan?

SINO

Lahat ng mga taong **6 na buwan ang edad at mas matanda** ay dapat tumanggap ng bakuna sa trangkaso.

Ang pagbakuna ay lalong mahalaga para sa mga taong nasa mas mataas na panganib na magkaroon ng trangkaso at ang mga malapit nilang nakakaugnayan, kabilang ang mga tauhan ng pangangalagang pangkalusugan at mga malapit na nakakaugnayan ng mga taong mas bata kaysa 6 na buwan.

KAILAN

Kunin ang bakuna sa sandaling nakahanda na ito. Ito ay magbibigay ng proteksiyon kung ang panahon ng trangkaso ay dumating nang maaga. Makukuha mo ang bakuna hanggang ang sakit ay nangyayari sa iyong komunidad.

Ang trangkaso ay maaaring mangyari sa anumang panahon, pero karamihan ng trangkaso ay nangyayari mula sa buwan ng Oktubre hanggang Mayo. Sa mga huling panahon, karamihan ng mga impeksyon ay nangyari sa buwan ng Enero at Pebrero. Ang pagpapabakuna sa Disyembre, o kahit mas huli, ay magiging kapaki-pakinabang pa rin sa karamihan ng mga taon.

Ang mga may sapat na gulang at nakatatandang bata ay nangangailangan ng isang dosis ng bakuna sa trangkaso bawat taon. Pero ang ilang batang mas bata kaysa 9 taon ang edad ay nangangailangan ng dalawang dosis upang maprotektahan. Itanong sa iyong doktor.

Ang bakuna sa trangkaso ay maaaring ibigay nang kasabay ng ibang mga bakuna, kabilang ang pneumococcal na bakuna.

4 May mga tao na hindi dapat tumanggap ng pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso o dapat maghintay

- Sabihin sa iyong doktor kung ikaw ay may malubha (nakamamatay) na mga alerhiya, kabilang ang malubhang alerhiya sa mga itlog. Ang isang malubhang alerhiya sa anumang sangkap ng bakuna ay maaaring isang dahilan upang hindi kunin ang bakuna. Ang mga reaksiyong alerhiya sa bakuna sa trangkaso ay bihira.
- Sabihin sa iyong doktor kung nagkaroon ka na ng malubhang reaksiyon pagkatapos ng isang dosis ng bakuna sa trangkaso.

- Sabihin sa iyong doktor kung nagkaroon ka na ng Guillain-Barré Syndrome (isang malubhang sakit na pagkalumpo, tinatawag din na GBS). Ang iyong doktor ay tutulong sa iyo na magpasiya kung ang bakuna ay inirerekomenda para sa iyo.
- Ang mga taong may kainaman o malubhang sakit ay karaniwang dapat maghintay hanggang gumaling bago tumanggap ng bakuna sa trangkaso. Kung ikaw ay may-sakit, kausapin ang iyong doktor o nars kung dapat o hindi na muling itakda ang pagbakuna. Ang mga taong may **banayad na sakit** ay karaniwang maaaring tumanggap ng bakuna.

5 Ano ang mga panganib mula sa pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso?

Ang bakuna, tulad ng anumang gamot, ay puwedeng maging sanhi ng mga seryosong problema, tulad ng malulubhang reaksiyong alerhiya. Napakaliit ang panganib na maging sanhi ng seryosong pinsala, o kamatayan, ang bakuna.

Bihirang magkaroon ng mga seryosong problema mula sa pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso. Ang mga virus sa pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso ay pinatay na, kaya hindi ka magkakaroon ng trangkaso mula sa bakuna.

Mga banayad na problema:

- panghahapdi, pamumula, o pamamaga sa bahagi ng katawan na binakunahan
 - pamamaos; masasakit, namumula o nangangating mata; ubo
 - lagnat • pananakit • sakit ng ulo • pangangati • pagkahapo
- Kung mangyari ang mga ito, karaniwang nagsisimula agad pagkaraan ng bakuna at tumatagal ng 1-2 araw.

Mga katamtamang problema:

Ang mga batang kumuha ng pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso at bakunang pneumococcal (PCV13) nang magkasabay ay anyong nasa mas malaking panganib na atakehin bunga ng lagnat. Magtanong sa iyong doktor para sa karagdagang impormasyon.

Sabihin sa iyong doktor kung ang isang batang kukuha ng bakuna sa trangkaso ay inatake na.

Malulubhang problema:

- Ang mga mapanganib-sa-buhay na reaksiyong alerhiya mula sa mga bakuna ay bihira. Kung mangyari ito, ito ay sa loob ng ilang minuto hanggang sa ilang oras pagkaraan ng iniksiyon.
- Noong 1976, ang isang partikular na uri ng pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso (swine flu) ay iniugnay sa Guillain-Barré Syndrome (GBS). Mula noon, ang mga bakuna sa trangkaso ay hindi malinaw na naiugnay sa GBS. Kung may panganib ng GBS mula sa mga kasalukuyang bakuna, ito ay hindi hihigit sa 1 o 2 kaso kada milyong taong binakunahan. Ito ay mas mababa kaysa sa panganib na magkaroon ng malubhang trangkaso, na mapipigilan ng pagbakuna.

Ang isang brand ng pinatay-na-virus na bakuna sa trangkaso, tinatawag na Afluria, **ay hindi dapat ibigay** sa mga batang 8 taon ang edad o mas bata, maliban sa mga natatanging kalagayan. Ang isang kaugnay na bakuna ay iniugnay sa mga lagnat at mga atakeng kaugnay ng lagnat sa mga bata sa Australia. Ang iyong doktor ay makapagbibigay sa iyo ng karagdagang impormasyon.

Ang kaligtasan ng mga bakuna ay laging sinusubaybayan. Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang:

www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccine_Monitoring/Index.html
at
www.cdc.gov/vaccinesafety/Activities/Activities_Index.html

6 Paano kung may malubhang reaksiyon?

Ano ang dapat kong hanapin?

Anumang di-pangkaraniwang kondisyon, tulad ng mataas na lagnat o mga pagbabago sa asal. Sa mga palatandaan ng malubhang reaksiyong alerhiya ay maaaring kabilang ang paghihirap huminga, pamamaos o paghuni, pamamantal, pamumutla, panghihina, mabilis na tibok ng puso o pagkahilo.

Ano ang dapat kong gawin?

- **Tumawag** ng doktor, o dalhin kaagad sa doktor ang tao.
- **Sabihin** sa doktor kung ano ang nangyari, ang petsa at oras na nangyari ito, at kailan ibinigay ang bakuna.
- **Sabihin** sa iyong doktor na iulat ang reaksiyon sa pamamagitan ng paghaharap ng isang form ng Sistema ng Pag-uulat ng Masamang Pangyayari sa Bakuna (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS). O puwede mong iharap ang ulat na ito sa pamamagitan ng website ng VAERS sa www.vaers.hhs.gov, o sa pamamagitan ng pagtawag sa **1-800-822-7967**.

Ang VAERS ay hindi nagkakaloob ng payong paggamot.

7 Ang Pambansang Programang Pagbabayad ng Pinsala ng Bakuna

Ang Pambansang Programang Pagbabayad ng Pinsala ng Bakuna (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) ay nilikha noong 1986.

Ang mga taong naniniwalang sila ay maaaring napinsala ng isang bakuna ay makakakuha ng kaalaman tungkol sa programa at tungkol sa paghaharap ng kahilingan sa pamamagitan ng pagtawag sa **1-800-338-2382**, o pagbisita sa website ng VICP sa www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

8 Paano ako makakakuha ng karagdagang kaalaman?

- Itanong sa iyong doktor. Sila ay puwedeng magbigay sa iyo ng paningit na pakete ukol sa bakuna o magmungkahi ng ibang mga mapagkukunan ng impormasyon.
- Tawagan ang inyong lokal na kagawaran ng kalusugan o kagawaran ng kalusugan ng estado.
- Makipag-ugnayan sa Centers for Disease Control and Prevention (CDC):
 - Tumawag sa **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** o
 - Bisitahin ang website ng CDC sa www.cdc.gov/flu

DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

